

Posudek vedoucího na magisterskou práci Ivy Kohoutové: Vliv alkoholu na zdraví

Nadměrná konzumace alkoholu představuje známé zdravotní riziko, které může vyústit v pracovní neschopnost, zvýšenou nemocnost a předčasné úmrtí. Dopady se týkají nejen samotného jedince, znamenají také ekonomické ztráty pro společnost a především je postižena rodina resp. blízké okolí a to zejména v emocionální sféře. Alkoholismus jako téma je stále živé jenom se mění vnější podmínky a jeho aktéři.

Předložená diplomová práce Ivy Kohoutové v rozsahu 100 stran se postupně zabývá problematikou alkoholismu v České republice v širokém spektru aspektů. Práce logicky začíná odůvodněním zvoleného tématu, pokračuje popisem datových zdrojů a metodických přístupů. Vzhledem ke skutečnosti, že autorka použila při studiu této problematiky sofistikovanější metody byla nucena kombinovat známá data na které byly někdy aplikovány odhady specifických rizik známé z jiných (podobných) zemí. Obsahová část začíná historií konzumace alkoholu, pokračuje vývojem vnímání problematiky nadměrné konzumace alkoholu a snahou regulovat jeho spotřebu. Historii spotřeby alkoholu v České republice nastiňuje od roku 1921, ze které je patrný dlouhodobý rostoucí trend. V dalším textu je pomocí deskriptivních a testovacích charakteristik hlouběji analyzována spotřeba alkoholu v České republice. Důležitá je pátá kapitola, která se zabývá sociálními dopady nadměrné konzumace alkoholu a to zejména pokud jde o trestné činy spáchané pod vlivem alkoholu. V šesté kapitole je tématem alkohol a zdraví, jeho dopad na reprodukci (plodivost, samovolnou potratovost, degeneraci, ap.). Alkoholismus se podílí na řadě onemocnění včetně nemocí oběhové soustavy a zhoubných novotvarů a ovlivňuje tak úroveň nemocnosti (pracovní neschopnosti) a úmrtnosti. Na druhé straně autorka nezapomíná i na protetivní účinek mírné konzumace alkoholu. Hodnotíme-li práci jako celek, autorka podala konzistentním způsobem kvalitně zpracovanou studii o alkoholu, jeho konzumaci i dopadu na populaci v České republice. Práce je dobře napsána i graficky provedena. Při zpracování byly použity náročnější statistické metody. Jediným nedostatkem se jeví část metodologické kapitoly kde jsou uvedeny na straně 15-16 základní statistické vzorce bez obsahové specifikace. Čtenář by spíše očekával, vysvětlení/popis jakým způsobem byly uvedené metody použity pro řešení této konkrétní práce. Zatím se na str.15-16 setkáváme s opsanými, obecnými (ničím ničím nenaplněnými) popisy metod, které lze najít v libovolné učebnici statistiky. Například na str. 15 je uvedeno: „*K zjištění vlivu socio-demografických charakteristik respondenta na jeho míru konzumace alkoholu byl použit χ^2 test dobré shody a kontingenční koeficient pro kategoriální proměnné, nebo analýza rozptylu a koeficient ETA pro kombinaci kategoriální a kardinální proměnné. Výpočty byly provedeny v programu SPSS.*” Pomineme-li skutečnost, že místo shody má být shody, tak není zřejmé jak budou uvedené postupy konkrétně aplikovány. Úloha typu zjištění vlivu socio-demografických charakteristik respondenta na jeho míru konzumace alkoholu by mohla vést třeba k regresnímu modelování. Tabulka 14 na str.57 s odkazem metody výpočtu na straně 16 nepostačuje, protože na straně 16 je uvedeno mnoho vzorečků (odkaz mohl být uveden přesněji str.16 výpočet AAF)

Tyto výtky lze považovat za nepodstatné a při závěrečném hodnocení můžeme říci, že předložená diplomová práce Ivy Kohoutové svou nespornou kvalitou splňuje kritéria kladená na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 17.9. 2012

Prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.
Katedra demografie a geodemografie